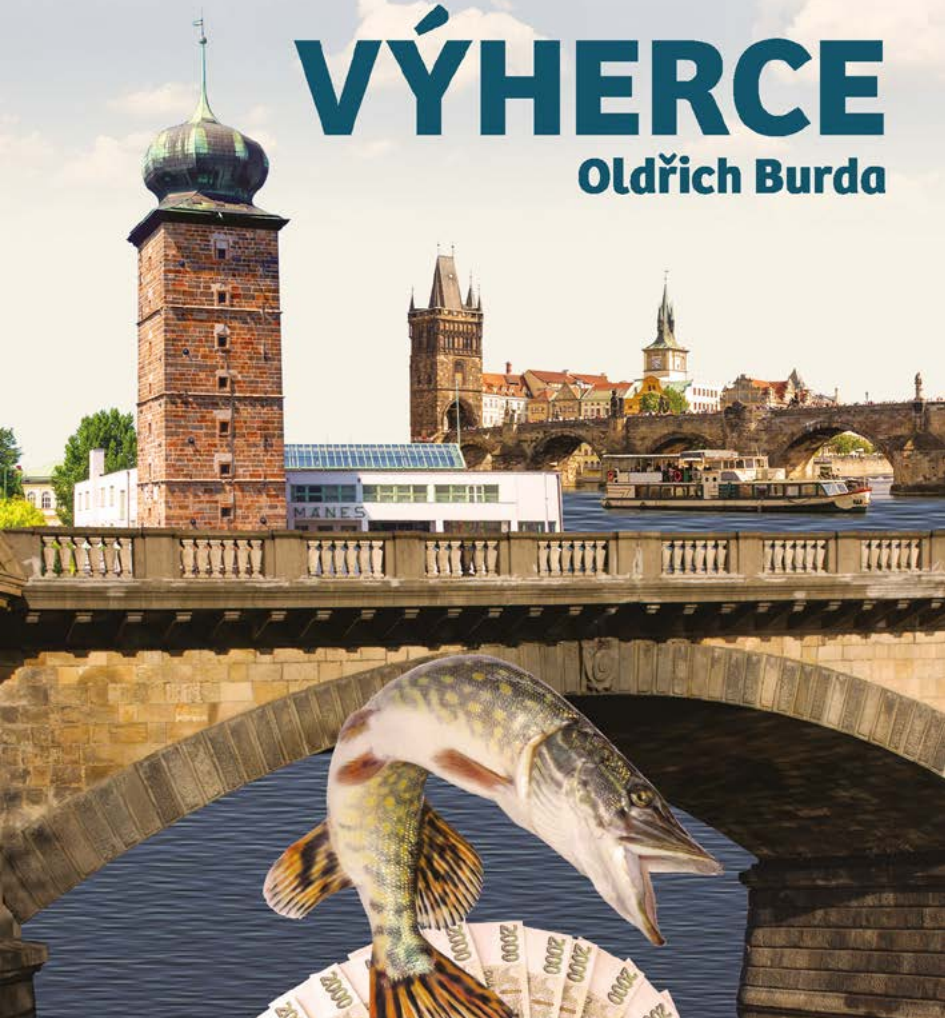

VÝHERCE

Oldřich Burda

Výherce

Vyšlo také v tištěné verzi

r ROSIER

Oldřich Burda

Výherce – e-kniha

Copyright © Rosier, s. r. o., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

VÝHERCE

Oldřich Burda

© Oldřich Burda, 2022, zastoupení lit. agentura MÁM TALENT, s. r. o.

ISBN tištěné knihy: 978-80-88467-33-5

ISBN ePUB: 978-80-88467-34-2

ISBN MOBI (Kindle): 978-80-88467-35-9

ISBN PDF: 978-80-88467-36-6

Tuto knihu věnuji všem, co nikdy nevyhráli. Také všem, co vyhráli a neví o tom. Těm, kteří vyhráli pořádný balík a peníze je nedokázaly zlomit. A hlavně všem, kteří vědí, že výhrou je život sám.

Losování

Rozdávám peníze plnými hrstmi, miliony denně. Jsem střežen stovkami tisíců očí, lépe než premiér nebo prezident. Sedmnáct let v bezchybném, prakticky neprůstřelném systému. Dokonale odolném proti počítačovým hackerům, pirátům a podvodníkům. Švýcarská banka není chráněna lépe.

Přišel čas mého denního rituálu. Beru si bundu a vyrazím z domova na vlak. Za brankou ještě kontroluji, zda mám opravdu všechno. Taška s penězi, klíče, mobil... Levá kapsa nic. V pravé taky ne. Bunda, kalhoty? Musím se vrátit. Následně mé tempo nabírá tři čtvrtě plynu Usaina Bolta. Pouze k mostu přes řeku v půli cesty, abych nepřepálil. Standardně mi to trvá čtvrt hodiny. Já už mám jen deset minut.

„Nazdar, Pavle,“ volá na mě přes cestu Pepa vracející se z práce. Jeho pozdrav opětuji a mávám. Naštěstí přijel vlakem z druhé strany, a tak jde po peronu za kolejemi, čímž se mu nedostává příliš mnoho možností zbrzdit mě. I přes to na mě dál volá: „Tak jdeš na to? Jaký dneska budou?“

Kolikrát už jsem tuto otázku dostal? Myslím, že je v mém dosavadním životě suverénně nejčastější. Jedním dechem téměř v trysku odpovídám: „Blbý, jako vždycky!“ Nečekám na odpověď a mizím mu z dohledu.

Můj vlak právě přijíždí do stanice. Už volným krokem k němu přicházím a nastupuji. Lístek, vole! bleskne mi hlavou. Rychlý návrat k automatu. Ještěže nastupuje tolik lidí. Označeno. Zvláštní den, snad se moje rozržitost zlepší, rád bych dnes odvedl svoji práci bez problémů.

Cestování vlakem je skvělé. Přečtu si časopisy nebo knížky, které mě zajímají. Mám na to čas. Někdy až přespříliš, ale uznávám, nejsme v Japonsku. Tentokrát jsme dojeli přesně, jak uvádí jízdní řád, a proto můžu přemýšlet, zda si ještě vsadím. Když nevyhraju, bude mi líto, že jsem si místo toho nekoupil třeba mrkvový salát. Jenže co když vyhraju?

A co! Mám štěstí v lásce, do sázení se nepohrnu. Navíc při své pověřivosti jsem si vsadil na Nový rok. A nic. Jak na Nový rok, tak po celý rok! Tím pádem mám utrum až do silvestra. Kráčím do kantýny na mrkev.

Při chroupání přeci jen trochu přemýšlím. Kdysi jsem se domníval, že systém půjde nějak ošálit. Například Šťastná hra. Stačí vsadit na jedno číslo, a pokud padne, rázem se vklad zdvojnásobí. Z osmdesáti čísel je jich každý den vylosováno dvacet. Slušná pravděpodobnost.

Minimální vklad je deset korun. Za vyhranou desetikorunu bych si určitě nové auto nekoupil. Ale proč nejt s vkladem poslopně na nejčastěji vylosované číslo?

V tabulkách vedla dlouho devatenáctka. Napadlo mě vyzkoušet vsadit za prvních deset korun na devatenáctku. Nepadne. Druhý den přidám dvojnásobek. A tak bych pokračoval, dokud by se má šťastná devatenáctka nevykutálela z osudí. Pak už si jen skočit pro výhru.

Plán jednoduchý jako facta. Jenže když se člověk podívá do přehledu vylosovaných čísel, s lehkým časovým odstupem zjistí, že devatenáctka nepadla taky dvaacyřicetkrát v řadě! Při troše počítání se pohybujeme v řádu milionů na jeden vklad. Půjčit si u banky? To zřejmě neklapne. Upřímně – třeba ano. Nenašel jsem nikdy odvahu zeptat se.

A při podrobnějším zkoumání pravděpodobnosti je možné zjistit, že s jinými čísly je to v podstatě stejné. Nevím, zda existuje i jiný způsob, jak přijít k penězům. Já na něj zatím nepřišel.

Dojedeno. Nástup do maskérny! Proceduru krášení by mi mnoho žen závidělo. Ve studiu to jde ráz na ráz. Všechno je připravené. Stačí postavit se na místo, odříkat svoji větu a na pokyn režie zmáčknout nenápadné tlačítko. Míčky s čísly začnou opouštět osudí a postupně brát sázejícím iluzi o výhře. Vyvolených je jako šafránu. Jen paní štěstěna rozhoduje o tom, koho políbí a ke komu bude stát zády. Ani při té nejlepší vůli neovlivním, komu a kolik dám.

Proces losování startuje. Ve vteřině se zajatá rutina mění v drama! Jsem jeho hlavním aktérem. Losuji výherní čísla před televizními kamerami.

Technik při plnění stroje zapomněl dotáhnout šrouby závěrného víčka. To tlakem vzduchu přeletělo půl studia a čtvrtina z osmdesáti míčků ho následovala. Probral jsem se až po několika vteřinách, uvědomil si, co se stalo, a zastavil losování. Průšvih! Kamery stále běží. Pořad jde v televizi naštěstí ze záznamu, a tak se divák o katastrofě nedozví. Nedovedu si představit, co by se dělo, kdyby ano.

Mimořádná situace musí být dokonale zdokumentována. Herní plán říká, že pokud některé z čísel opustí losovací zařízení jinou než standardní cestou, musí se losování opakovat.

Notář, ministerský dozor, technik i vedoucí losování pobíhají po studiu jako křečci, hledají, kam se zakutálely míčky, a sbírají je. Podobnou situaci jsem minimálně pět let nezažil! Komise musí znovu naplnit losovací buben, uzavřít a doufat, že podruhé vše proběhne podle pravidel. Já jen stojím na místě a čekám, až dostanu pokyn k dalšímu losování. Pořad natočíme znovu a lépe. Všichni budou spokojeni.

Pronáším první větu, mačkám spouštěcí tlačítko a... nic! Zkouším reagovat rychle ještě jednou, dvakrát, třikrát... Stroj zemřel. Ve studiu i v režii znovu nastává chaos. Musí přijít rychlé rozhodnutí. Čas na dodání televizního záznamu losování k vysílání je omezený. Chybí pár minut. Technik se ještě chvíli snaží vzkřísit mrtvolu. Marně! Na dovezení nového zařízení přišroubovaného k zemi ve vedlejším studiu už není čas. Vedoucí losování rozhoduje. Krizová varianta! Losování proběhne ručně z kyblíku přikrytého sametovým rukávem. Situace, kterou jsem zažil zatím jen dvakrát. Pokaždé to bylo vzrušo, které se ve vedení společnosti i médiích řešilo ještě měsíc. Televizní divák neuvidí záznam losování, ale jen grafický přehled vylosovaných čísel. Důvěryhodnost utrpí.

Všechny míčky jsou v kyblíku, zakryté a připravené. Nachystala je komise před kamerami, jasně a viditelně. Já jen prostrčím rukávцем ruku a budu losovat. Jako za prasta-

rých časů, kdy bylo možné všechno. Škoda, že jsem tenkrát nebyl na světě. Zabořil jsem ruku mezi stejné, tři gramy vážící míčky a vybíral. Tomu říkám příležitost. Ohmatávám je a losuji. Obvykle nemám možnost ani malého doteku. Pouze komise má výsadní právo sáhnout si na štěstí přinášející žluté krasavce. Čísla jsou na nich nalepena.

Jako bych cítil na bříškách prstů obrysy číslic. Je to možné? Myslím, že rozeznávám základní číslovky od dvojčíslí. Tohle by mohla být osmička. Vytahuji míček, a opravdu! Číslo osm. Že jsem si nevsadil! napadlo mě. Samozřejmě na osmičku! Chvilku jsem zkoušel po hmatu hledat další jasnou volbu, ale ne dlouho. Kamery jsou neúprosné a upadnout v podezření by znamenalo komplikace. Přeci jen jsem našel další jednomístné číslo. Předpokládám, že by to mohla být sedmička. Tak ne! Jednička. Ale jsem proklatě blízko.

Jedničkou losování končí. Komise zapisuje a ověřuje výherní čísla. Režie připravuje grafickou verzi pro vysílání. Technik se znovu začal zabývat porouchaným losovacím zařízením. Mne překvapil pohled na tabulku výher. Počítač zjistil, že kombinaci, kterou jsem vylosoval, včetně osmičky, někdo opravdu vsadil. Pokud si pamatují, stejně se to událo i před lety. Manuální losování přineslo někomu maximální možnou výhru. Náhoda? Proč technik nedokázal opravit stroj, když jen vypadla záklopka? Stejná situace už několikrát nastala, a losovadlo pokaždé na druhý pokus bez problémů fungovalo. Proč právě dnes ne? Nesmysl! Vždyť jsem losoval já. Sobě jsem to dát nemohl. Že by technik znal nějaký fígl?

Konec. Je hotovo. Tak domů! Můžu se jít ze společenských montérek vrátit do civilu. Cestou do šatny rozvazuji kravatu. Jsem na tom podobně jako kameramani. Ti přikládají víčko na objektiv maximálně vteřinu po posledním záběru. Někdy jsou i rychlejší. Nechápu, jak to stíhají.

Než vstoupím po omytí líčidel do šatny, vidím na chodbě technika. Jde mým směrem. Počkám a oslovím ho.

„Tušíte, co se přihodilo? Takovou souhru smůly jsme léta nezažili. Kdybych nevěděl, že napájení jde ze dvou nezávislých zdrojů, řekl bych, že mašina byla bez elektriky.“

„Taky jo. Ale proč, to musí přijít zjistit Francouzi. Všechno je pod pečeti výrobců. Zítř ráno vyměním stroje. Technici od výrobců přijedou příští týden,“ odpověděl a měl se k odchodu.

„Takový výpadek by se dal možná využít k nějaké lehké přihrávce slušné výhry.“

„To si nemyslím, jistě by se našly pohodlnější možnosti, o kterých víme asi oba. Tak dobrou noc,“ rozloučil se.

Jak si tohle mám přebrat? Já rozhodně o žádné možnosti nevím. On, kdyby věděl, chlubit se taky nebude. Navíc by u nás už nedělal. Pokud vím, je v loterii zaměstnaný právě těch pět let. Jeho předchůdce zemřel na rakovinu. Nové stroje na losování jsou v užívání teprve rok. Že by měly nějakou Achillovu patu? To asi já nezjistím. Technik byl všechno, jen ne sdílný.

Vzhledem k mimořádnosti prožitku trval můj pracovní proces podstatně déle než obvykle, a tak si budu muset pospíšet. Nádraží mám naštěstí poměrně blízko, a ještě

z kopce. Osobní rychlostní rekord činí neuvěřitelné čtyři minuty, od umyvadla maskérny až do vlaku. Dnes není situace kritická, ale do kroku šlápnu.

Jdu svižně a sem tam pro jistotu popoběhnu. Stoupám po schodech vzhůru na peron. A hrome! Vlak už je tu! Má jet až za tři minuty! Nezaváhám. Dlouhým skokem letím skrz zavírající se dveře. Tak to bylo o fous! Asi mi jdou špatně hodinky. Srovnávám je a začínám číst časopis. Z tématu mě hned na první zastávce vytrhne hlášení: „Konečná stanice, prosíme, vystupte.“ No to tedy ne! Já jedu dál! Co se kde zase stalo? Když se daří, tak se daří! Se všemi cestujícími vystupuje i průvodčí.

„Jak konečná stanice? Vy dnes končíte tady? Nějaká výluka nebo co?“ ptám se železničáře s neskrývaným překvapením.

„Žádná výluka! Jako vždy i dnes máme konečnou stanici právě zde. Vracíme se zpět do Kolína,“ suše odpovídá chaplík v modré, trochu větší uniformě.

„Já ale jedu na druhou stranu! Na Beroun!“

„To musíte na Hlavní nádraží. Zřejmě jste si spletl vlak. Tady jste na Masaryčce. Pěšky to máte za deset minut.“

Srovnávám zpět ručičky hodinek ještě na peronu a mířím do nádražní haly. Cestou přemýšlím, jestli má cenu běžet, nebo už ne. Z haly se začal ozývat podivný psí štěkot. Když jsem vešel, stal jsem se svědkem a po chvíli i aktérem zvláštní podívané. Vousatý bezdomovec pobíhal po hale a štěkal na kolemjdoucí jako pes. Jemu podobní většinou postávají nenápadně u stánku s občerstvením nebo okupují lavičku, ale příliš se neprojevuji. Štěkající vousáč

asi trochu přebíral. I když se nemotal. Běhal křepce mezi lidmi a štěkal.

Stačilo pár vteřin, a objevili se měšťáci. Začali ho pronásledovat. Bezdomovec i oni se rozeběhli mým směrem. Já se naopak zastavil, abych rychle vyhodnotil, kam mám uhnout. Víc, jak jsem záhy poznal, nebylo možné stihnout. Než jsem mohl jakkoli reagovat, bezdomovec mě popadl a chtěl si ze mě udělat štít proti městským strážcům pořádku. Ukrutně jsem se lekl. Šok mě naprosto paralyzoval. Celá akce trvala několik vteřin, párkrát se mnou smýkl, aniž bych upadl, a pak mě pustil a vyběhl z haly ven na ulici. Jen jsem slyšel troubení aut. Měštští policisté už ho nepronásledovali. Naopak, já se stal středem jejich zájmu, aby zjistili, zda jsem v pořádku. Ubezpečil jsem je, že ano.

„To je štěkač. Bezdomovec, který si s námi občas hraje na honičku. Lidi ho mají za blázna, a přitom býval doktor,“ objasnil mi jeden ze strážníků.

Oprášil jsem si bundu a vyrazil se smíšenými pocity po stopách bláznivého bezdomovce ven z haly. Právě prožitou historku nikde šířit nebudu. Stačila rychlá reakce, a ležel by na zemi. Byl menší a slabší než já. Moment překvapení ze mě udělal dokonalou ovci.

Konečně jsem na Hlavním nádraží, nasedám do správného vlaku a znovu mohu začít listovat oblíbeným časopisem. Na další zastávce přistupuje Vašek. O rok mladší kamarád z dětství. Dnes černý šerif v bance a psovod. S ním pohodlně zapomenu na všechny prožité útrapy.

„Nazdar. Z farchy? Pustil si to někomu?“ zajímá se.

„Že váháš, čtyřicet milionů. Měl jsi vsazeno?“ ptám se a balím časopis. Pochopil jsem, že číst nebudu.

„Jasně že jo! Sázím skoro na všechno. Ještě sem čísla nekontroloval. To by byl gól! Bych ty prachy tak potřeboval. Hned bych věděl, co s nima! Čtyřicet milionů sice není těch dvě stě, co tam máte v jackpotu na středu, ale bodly by,“ zasníl se Vašek.

„Co bys s takovým balíkem dělal?“

„Už bych nešel nikdy do práce! Ať si tu banku hlídají sami.“

„Chápu, ale mě by zajímalo, co bys s těmi vyhranými miliony udělal? Za co bys chtěl utratit peníze. Ale doopravdy!“

Kouká na mě, jak můžu položit tak stupidní otázku. „No to je přece jasný. Koupil bych si super barák, pořádný fáro a cestoval,“ odpovídá stejně jako zřejmě každý dotázaný.

„Dům, to je dejme tomu deset milionů i s pozemkem. Auto za tři miliony představuje luxusní kočár. Zbývá dalších přibližně dvacet sedm. Co dál?“

„No, cestovat! Ale neznám žádný jazyk. Bych se asi musel něco naučit.“

„Stačilo by nádherný zbytek výhry uložit v bance na solidní úrok, a mohl bys cestovat s celou rodinou i vlčáky. To bys ale musel držet jazyk za zuby. Jenže realita, kamaráde, probíhá jinak. Objeví se, zničehonic, desítky kamarádů, známých a příbuzných. Vašek je přece boháč, tak peníze půjčí! Tátovi, strejdovi, kámošovi, dalšímu kámošovi, tetě, není přece sobec. Navíc je opravdový boháč, tak ať se nevykrucuje. Soused taky potřebuje půjčit,“ podouvám Vaškovi.

„Já nikomu nic pučovat nebudu! Nejsm blázen! Ať mi políběj,“ brání se.

„No tak, jsme tady vedle sebe. Soused, kamaráde! Nepůjčíš? Nepromluvím s tebou v životě už ani slovo! To chceš? A představ si další vývoj. Mračí se. Nepozdraví. Na tvůj pozdrav se nenamáhá reagovat. Dělá naschvály, pomlouvá a škodí i jinak. Nevynechá žádnou příležitost.“

„Naučím se anglicky, prodám barák a odstěhuju se jinam. Nebo mu rozbiju hubu a bude.“

„Výborný nápad! Začne tě vydírat a natahovat na skřípec. Půjčíš! A rád! Milion? Ne, dva! Tři budou akorát. Potřebuje i novou střechu. Barák spolyká spoustu peněz. To víš, to je dneska drahota. Soused si přistaví, udělá střechu, i na nové auto zbyde. Cože? Chceš to vrátit? To se nestydíš? Jsi přece boháč. Dám ti to hned, jak budu mít. Neboj. U mě jsou prašulky v bezpečí. Jako v pokladničce! Navíc mě nějak zase začíná bolet to místo, kam jsi mě trefil. Vzpomínáš? Počkáš rok, dva, deset... do smrti,“ líčím dál posmutnělému kamarádovi.

„Už se vidíš v novém nádherném, prostorném a pohodlném domě? Ale ty náklady! Autem jedeš jen občas. Na benzin nezbyvá. Půjčit si? Máš přeci pověst boháče, tak ať si lidi nemyslí, že jsi zchudl. Kéž by někdo chtěl vrátit dluh. Jakýkoli. Alespoň část. Všichni dělají mrtvé brouky! Jsi boháč! Tak tě stále vidí. Ani manželka neubere z vysokého standardu, chce víc a víc. Jenže najednou není. Rozkutálely se i peníze z různých půjček. Prodat barák? Raději se s tebou rozvede! Ojetá kára už je prodaná, ale exekuci to neodvrátí.“

Manželka se vrací k mamince i s dětmi – ostatně do tchyně zahučelo taky pěkných pár peněz. A ty jsi na nejlepší cestě někam do jeskyně. Jak se ti to líbí?“ dokončuji monolog.

„Mám snad přestat sázet? A ty znáš nějakou takovou příběh vašeho výherce?“ zeptal se s nepředstíranou zvědavostí a trochou nejistoty.

„Ne osobně, všem výhercům je loterií garantována anonymita. Většinou úplně zbytečně, protože se pochlubí sami. Do veřejných sdělovacích prostředků mluví obvykle jako bezdomovci nebo zkrachovanci, když o nich chce někdo natočit dokument.“

„Aha, kaše nebude zase tak horká, jak se zdá. Si zbytečný tragéd. Novináři si rádi najdou největší kalibr, aby někoho upoutali. Když ze zpráv v televizi nestříká krev, tak na ně nikdo nekouká. Sme pěkní zvrhlíci.“

Vašek si nedal vzít optimismus a plánuje dál, co všechno může za virtuální výhru pořídít. Dokonce nabízel několik slušných možností přivýdělnku i pěkné, až nehorázné úplatky. Abych to nějak zařídil, že dostanu podíl na výhře. Není ani první, ani poslední korupčník. Neumím to. I když po dnešku začínám trochu pochybovat. Možná existuje možnost. Osmička mě nalomila. Stačilo by vsadit, porouchat stroj, osahat, vylosovat, a je vyřešeno. Ovšem pak náhodou někdo iniciativně přiveze druhé losovací zařízení, a směla. Úskalí je spousta.

„A co ten váš hlavní podvodník? Slyšel sem, že se houpe židle s tvým generálním. Mluví se o jeho odstoupení,“ šokuje mě novou informací Vašek.

„O ničem nevím. Kde jsi to slyšel?“ ptám se překvapeně.

„To bys chtěl vědět! Ani v rádiu, ani v televizi. Dokonce se o něm nezmiňuje ani bulvár. Prozatím! Ale všechno přijde. Uvidíš. Nekecám.“

„Jsi snad prorok Mohamed, nebo ti něco nakukala prababička Sibyla? Kde jsi to vzal? U nás nikdo nic neříkal, ani náznakem.“

„V bance. Kde jinde. Jinam nepřijdu. Vyslechl sem rozhovor v kantýně. Stál sem za dvěma chlápky z představenstva. Přes peníze je propojené všechno. Banka s loterií. Je tam nějaký škraloup a dohadovali se, kdo dostane jeho místo. Jak jsem pochopil, odvolání je jasná věc, ale mluvili o nějakých dvou jménech, který neznám.“

„Vážně? A kdy to bylo? Pamatuješ si ta jména?“

„Tři dny zpátky. Strašná náhoda. Sem měl natažený uši jak moji psi. Jména si nepamatuju. Znáš mě. Ale asi je to otázka času. Tak se připrav na změny! U nás sou každou chvíli. Generálové se mění co tři roky. Je zázrak, že váš dokázal vydržet takovou dobu,“ poznamenal Vašek.

Zaslechl jsem název své cílové stanice. Loučím se a s broukem v hlavě vystupuji do tmy. Je přeci jen ještě chladno, ale den se už začal prodlužovat. Cesta domů není dlouhá, přemýšlím o našem vrchním šéfovi. Co se asi mohlo stát? Kdy padne jeho hlava, jestli mě Vašek jen nechtěl napálit. Jaké změny by mohly nastat případným odchodem starého a nástupem nového manažera?

Doma

Těším se domů. Konečně bude klid. S manželkou jsme za léta soužití sehraný pár. Fungujeme jako švýcarské hodinky. Občas jsme oba stejně jako strojek času trochu přetažení. Dokážeme se navzájem podporovat, povzbuzovat a maximálně si ve všem pomáhat. Rádi si spolu povídáme a sdílíme radosti i trable toho druhého. Naší občasné výměně názorů se snad ani nedá říkat hádka.

Vcházím do naší ulice. Na jejím konci, přesně před domem, vidím zaparkované neznámé auto. Kdo mi zabírá místo před barákem? Jak přicházím blíž, poznávám značku. Nový béžový mercedes. Uměl bych si představit, že mi říká „pane“. Nedá mi to, zastavím se přímo u něho a obdivuji ho. Cenu krasavce tipuji přibližně na jeden a půl milionu. Že by si někdo ze sousedů pořídil nové fáro a postavil ho tak, abych si opravdu všiml? Pohledem na espézetku odvážnou dedukci vylučuji. Evidentně host. Plzeňský region. Snad ne návštěva! Nikoho nečekám, tím spíš takhle večer.

Otevírám dveře domu a je mi jasné, že medvěd je před domem správně. Při zouvání v předsíni identifikuji hlas příbuzných z Chrástu. Mají stavební firmu. Přijeli se pochlubit? Vidíme se s nimi přibližně jednou do roka. Když jede teta za sestrou, moji tchyní, zastaví se i u nás. Aby se

neřeklo. Proč právě dnes a na zpáteční cestě? Je poměrně pozdě. Nevzpomínám si, že by manželka něco říkala. Zřejmě přepadovka.

„Ahoj všichni, to je překvapení!“ S co možná nejmilejším úsměvem vcházím do dveří.

Vyměňujeme si pár zdvořilostních frází, včetně té, že jsou na odchodu. Přesto sedí dál. Přisedám ke stolu, políbím ženu a vmísím se do hovoru.

„Máte krásný auto. Už jsem ho okukoval. Ještě voní novotou,“ chválím jejich kočár.

„Nový člen rodiny. Radost posledního měsíce. Nemusím pořád jezdit jen dodávkou,“ hájí se strejda a odvádí řeč. „Měli jsme zabijačku, tak jsme vám přivezli výslužku,“ usmívá se tajemně.

„A za co? Jitrnice i teplé škvarky miluju, ale s ničím jsem nepomohl. Prase má nejvíc příbuzných, jsme tedy počítáni? Pak děkujeme,“ říkám a natahuji se po jitrnici na stole.

„Zásluhy máš, ani o tom nevíš. Vyhrála jsem v té vaší šťastné hře.“

„No ne! Srdečně blahopřeji, stálo to za to? Přispěl jsem alespoň na zrcátko nové káry?“

Naši hosté se po sobě významně podívali. Zaváhali, ale po chvílce teta odpověděla: „Chytila jsem deset z dvaceti. Všechno, co šlo. Vsadila jsem ale bohužel za nejnižší vklad, a tak jsem vyhrála jenom milion. Kdo by to byl tušil.“

Odpověď mi podlomila kolena. Ještěže sedím. Skoro jsem zapomněl, že jím jitrnici, a málem vyprsknul. Přeci jen se přijeli pochlubit. Výherci. Paradox! První opravdoví

šťastlivci, které jsem za svoji losovací kariéru poznal, jsou moji příbuzní. To se povedlo. Dokonce přivezli odměnu, za mé zlaté ruce. Pět jitrnic. Abych nekřivdil, v lednici bude možná i nějaké jelítko a tlačěnka. Můj první životní bonus za neovlivněné a neovlivnitelné vylosování výhry.

„Už je to měsíc a půl, přesto tomu stále nemůžu uvěřit. Sázím jen občas, a stejně si myslím, že je celé to slavné losování podvod a opravdu velké peníze nikdy nikdo nevyhraje,“ pochybuje teta.

Cože? Tak ona na vlastní kůži vyhraje milion, a myslí si, že jí k penězům pomohli podvodníci? Jsem vlastně gauner! Měl bych se jít udat na policii. Příslušníky pořádkových jednotek mám dokonce v příbuzenstvu. Stačí zavolat nebo zajet na přepadovku s jitrnicemi. Půjčit si pouta a hned se nechat zatknout. Můžu prásknout, že jsem poznal osmičku po hmatu.

Vnitřně krotím vášně a v klidu se ptám: „Proč si myslíš, že je losování podvod?“

„Já si záznam v televizi několikrát nahrávala a pouštěla pomalu znovu. Míčky létaly chaoticky. Jeden se najednou začne chovat divně a po vteřině vyletí ven, mezi vylosované.“

„Jak divně? Létají úplně normálně. Kolem dokola, než je některý z nich nasán.“

„To právě vůbec ne! Míček se v letu zastaví. Zničehonic, a letí na druhou stranu. Něco je divně, prostě podvod!“

„Myslím, že celá léta všechno běží, přesně jak má. Bez ovlivňování a manipulace. Zařízení funguje jako vysavač. Nasaje nejbližší míček. Ty létají v plexisklové kopuli, jak

je žene vzduch. Nasávání každého dalšího nastane přesně v momentě, kdy předešlý vylosovaný opustí osudí. Zkoumal jsem i vnitřek stroje, kam je dokonale vidět bez složitého rozebírání seshora. Mám slaboproudou maturitu. I když jsem z oboru dávno pryč, podezřelých elektronických obvodů bych si všiml,“ snažím se objasnit.

„Jak je ale možné, že hned po losování vidíme na obrazovce tabulku, kde už se ví, kdo vyhrál, a dokonce kolik? To musí řídit počítač! Míčky jsou určitě očipované a padají z osudí, jak je někdo naprogramuje. Pokud se vrátím takových pět, osm let zpět, každou chvíli někdo vyhrál jackpot. Dneska i dva měsíce nikdo! Je to regulované. Potřebují mít v jackpotu velký balík, aby lidi víc sázeli,“ ukončuje dedukci teta.

„V jednom máš pravdu, míčky čipy mají. Nevím, jak by se dal programovat jejich let prostorem v plexisklové bublině. Možná, pokud by někdo vymyslel systém přes magnety. Kromě několika málo šroubků spojujících plexisklové části jsem v celém losovacím zařízení nenašel žádný další kus kovu, který by mohl přitáhnout cinknutý míček. Teprve pak by letěl nepřírozeně! Čipy jsou v míčcích právě proto, aby se načetlo číslo, které bylo vylosované, a počítač mohl rychle porovnat všechna vsazená a vylosovaná. Proto může být tabulka výher tak rychle k dispozici.“

„Stejně tomu nevěřím. Je to skryté někde jinde. A ty o tom nevíš,“ dál trvá na svém teta.

„Pokud nevěříš, můžeš se na losování přijít podívat osobně. Vše je čisté a několikrát jištěné. Průhledné jako sklo oddělující losovací studio od prostoru pro příchozí di-

váky. Jsme s přítomnou dozorčí komisí jako rybičky v akváriu a jiné rybičky se na nás dívají z druhé strany. Můžeš si všechno vyfotit i natočit. Přístup kteréhokoli sázejícího je možný,“ říkám tetě a pokračuji: „Víš, kolik lidí by systém musel obelstít? Jenom ve studiu jsem já, technik, dva kameramani, notář, vedoucí losování a pověřený úředník ministerstva financí, který náhodně vybírá jednu z dvaceti sad míčků. Právě tou se v daný den losuje. Dokonce ji nevybírá osobně, ale na ministerstvu mu na základě náhodného losu přidělí konkrétní klíč od přihrádky v trezoru, kterou jako jedinou může otevřít. A ještě jsem nespočítal lidi v režii, kteří zajišťují natáčení. Studio je navíc pod trvalým čtyřadvacetihodinovým dohledem kamer, na které se můžeš připojit i ty kdekoli na světě přes internet.“

„Ani tak nevěřím! Nějak musí losování ovlivňovat. Padají kolikrát tak nesmyslná čísla, a ještě v řadě za sebou.“

Argument notorických stěžovatelů! Denně jich v loterii a na ministerstvu financí řeší desítky. Jedním slovem marnost! Tetu nepřesvědčím žádnou obhajobou ani důkazem. Předem prohraný boj vzdávám a měním téma na neutrální zabíjačku, rodinu a novinky. K odchodu se stále nemají. Manželka s námi už notnou chvíli není. Věnuje se usínajícím dětem.

Přichází vysvobození. Na výslovné přání drobotiny jdu konečně vystřídat ženu. Tomu není možné odolat. I když uspávání dětí je úkol jen o málo jednodušší než přesvědčit příbuzné o korektnosti procesu, který vylepšil jejich finanční situaci o milion korun.

Po dnešku jsem utahanější než miláčci. V průběhu jediné pohádky mě sedmkrát budí, aby se dozvěděli, jak příběh dopadne. I přes fakt, že jej znají skoro z paměti. Navíc při mém pozvolném přecházení do krajiny snů skutečný děj promíchávám s dějem započatého snu.

„Tatínku, tak to není. Říkej to dobře,“ hlídají mě malí režiséři.

Musím si dát pozor, aby mi nedali padáka dříve, než budou na pohádky velcí. Raději si sednu a dovyprávím příběh v této, pro usnutí méně příznivé poloze.

Nakonec jsem zvítězil nad dětmi i spánkem. Jdu si ještě na chvílku přisednout k manželce, abychom sdíleli společné pocity z návštěvy. Ruch za oknem prozradil, že příbuzní odešli. Trochu jsem se bál, že u nás budou nocovat. Sedám si ke stolu a chystám se sníst další darovanou jitrnici.

„Kde se tu tak najednou vzali? Neříkala jsi, že mají přijet. Asi překvapili i tebe,“ ptám se.

„Máma volala, hned jak jsi odjel, že zabíjeli a jsou u ní. Jestli nechceme nějaké jitrničky. Víš, že je máš rád, tak jsem říkala, ať se staví. Jsou dobré, nebo ne?“ zeptala se trochu provokativně.

„Jasně že jsou, mají skvělého řezníka. Věděla jsi, že vyhráli?“

„Ne, to byla absolutní novinka. I ten mercedes. Zírala jsem jako blázen. Děti hned chtěly svézt. Byly nadšené. Ale ještě nevíš zdaleka všechno! Mám i další zprávy.“

„Ještě snad někdo vyhrál? Nebo dokonce ty?“

„Jsi Sherlock? Správná odpověď. Představ si, že naši včera na Šťastnou hru vyhráli dvacet tisíc! Mám tě moc pozdravovat a prý můžeš být i štedřejší. Budou na jaře opravovat chalupu.“

„Jistě, vaše rodina ruinuje mého zaměstnavatele. Jsem rád, že jsem si tě vzal, když na vás štěstí tak trpí. Ať chvilku počkají a vsadí i na jiné hry. Jackpot dál poroste. A to nejlepší nakonec. Vyhrála jsi opravdu i ty?“ ptám se.

„Co myslíš?“ zkouší mě napínat.

„Odhaduji tě na devadesát korun. Štěstí ve vaší rodině nemůže být bezbřehé. Chytila jsi pátou?“

„To je skvělé, ne? Můžu si vsadit i zítra. Podívej na tetu a naše. Třeba i já dosáhnu na vyšší výhru.“ Její neskrývané nadšení mi říká, že očekává pád jackpotu do našeho rodinného konta. Tam máme prostor pro jakoukoli částku. A kdo ne?

„Klidně si vsaď. Šance jedna ku čtrnácti milionům mě nechává v klidu. Jo, a kdybys chtěla plnou částku, co ukazují v televizi, tak je to jedna ku sedmdesáti dvěma milionům! Jen pro tvoji informaci, u nás v republice budeš první. Myslím, že v Německu se něco podobného povedlo pouze jednou, před pěti lety,“ zchlazují manželčino nadšení.

Mám-li se přiznat, představa nehorázná, až nechutná finanční částky v rodinném rozpočtu mě také vzrušuje. Stejně jako ostatní naivní sázející, co se pokoušejí chytit první v loterii, aniž by znali zákulisí. Možná trochu příbuzným závidím. Mě takhle pěkně paní štěstěna nikdy nepolíbila.

„Proč bych to opravdu nemohla vyhrát já? Jackpot jednou padnout musí. Kdyby ne, tak nikdo nesází. Hned bych věděla, kam zajet. Bavila by mě Jižní Amerika. Chtěla bych vidět karneval v Riu. Vzala bych tě s sebou. Jel bys?“

„Že váháš, až na kraj světa, kdybys mi zaplatila pěkný výlet na mořský rybolov. Samozřejmě tě do rybařiny rád zasvětim.“

„Koupila bych ještě pořádně prostorné auto. Veliký rodinný van, abychom se pohodlně vešli, až pojedeme do Chorvatska,“ pokračuje.

„Do Chorvatska? Poletíme, jestli nás nebude lákat něco lepšího. S plným servisem.“

„Možná bude, ale mám jejich čisté moře moc ráda. Asi bychom si pronajali tu velikou luxusní vilu u moře, okolo které občas chodíme na procházku. Můžeme tam trávit celé prázdniny. A půjčíme si na týden některou z těch nádherných lodí, co kotví v Marině. Já, to by se mi tak líbilo! Musíme ale utajit, kde jsme vzali tolik peněz.“ Už se viděla u moře.

„Dej mi včas vědět, abych si udělal kapitánské zkoušky. Nepoletíme raději na Floridu? Odtud vyplouvá výletní loď podél amerických břehů a proplouvá Panamským průplavem. Končí v Los Angeles. Nebo zůstaneme v Evropě, z Osla na sever, okolo Nordkappu a zpět,“ navrhuji další varianty.

„Tam chceš ty, já raději někam do tepla. Mohli bychom na Kubu nebo Havaj,“ letí na druhý konec světa.

Než jsem dojedl, moje láska utratila polovinu virtuálních peněz. Šlo jí to báječně, i mně, ale ona vyhrála na plné čáře. Takový balík jsem snad ještě nikdy nikomu nevyloso-

val. Nakupování a užívání si bohatství mají všechny ženy zřejmě proti nám mužům dané od boha. Vašek ve vlaku byl výrazně pomalejší a někdy i dlouze váhal. Ona ne.

„Ještě budeme něco kupovat, nebo můžu odnést talíř a jít udělat místo ve štrozoku na zbylé miliony?“ zeptal jsem se.

Usmála se tím milým způsobem, který mám rád, a řekla: „Jistě, běž připravit postýlku. Jdu se osprchovat.“

Pouze jedna věta, a člověku hned srdce poskočí. Považuji svoji rodinnou situaci za malý zázrak. V době, kdy se dvě ze tří manželství rozpadají, a nadpoloviční většina dokonce do deseti let, my jsme spolu nesmírně šťastní. To bych přál každému, stokrát víc než první v loterii.

I já jdu udělat očistu těla a připravit se na zítřek. Před losováním budu mít spoustu času. Nemám vysílání v rádiu, a tak vyrazím na ryby. Těším se. Jsme domluveni s kamarádem Karlem. Dlouho nebyla možnost popovídat si. Byl celý měsíc na dovolené v Thajsku. Zjistím podrobnosti. Zima v teplých krajích je lákavá.

Na rybách

Nepatřím právě ke standardním rybářům. Je mi cizí sedět u vody sám se sebou a hodiny civět na pruty, které se ani nehnu. Většina podobně postižených si zrovna tímto způsobem užije nejvíc. Vyčistí si hlavu, dají pívko, nic nechytí, ale jdou šťastní domů.

Takhle rybařit neumím. Jsem asi od přírody aktivní. Dokonce ani na dovolené neposedím, a už vůbec nepoležím. Raději chodím s přívlačí okolo vody vláčet plech. Kráčím po břehu řeky, a kde se mi zalíbí, zastavím se. Párkrát nahodím a přitahuji stříbrnou třpytku. Občas nějaká ryba na návnadu skočí. Jsem příznivcem stylu, chytí a pustí. Pokud je chycená ryba opravdu velká, neodolám a nepustím ji.

Tento druh lovu má svá omezení. Vláčet se dá jen od 16. června do silvestra. V první polovině roku je zčásti mráz a v úvahu připadá jen sezení nebo plavaná. Napůl akční styl. Nechám splávek kousek po vodě plavat, po chvíli vytahuji, a zase znovu. Jsem na jednom místě, ale v pohybu. I když ryby neberou. Inteligentní, chladnokrevní tvorové na mě kašlou v 99,8 procentech času stráveného u řeky. Proto raději říkám, že jdu k vodě, a ne na ryby. Chodím si sednout i na kapry. Lhal bych, že ne. Nejraději s nějakým kamarádem. Ryby jsou vlastně jen zástěrkou. Jdeme